

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 והאדם מסיר מעצמו את החומריות הגסה ביותר שזוהי התחלת עבודת
 2 האדם בקומו משנתו באמירת "מודה אני לפניך מלך חי
 3 וקיים שהחזרת בי נשמתתי", שנעשה רק הענין ד"החזרת
 4 בי נשמתתי", אבל הנשמה היא רק "באפו"¹⁹, כלומר, הנשמה
 5 אכן חורה אליו ולכן הוא התעורר
 6 משנתו, אבל בשלב הראשוני הזה
 7 הנשמה היא רק באפו ועדיין איננה
 8 מאירה בכל כוחות הנפש ובכל חלקי
 9 הגוף והינינו שזהו רק מה
 10 שיצא מהמעמד ומצב של
 11 שנה שהיא אחד מששים
 12 במיתה²⁰, כדברי חכמינו ז"ל
 13 שבזמן השינה הנשמה מסתלקת מהגוף
 14 ועולה למעלה (לקבל חיות מחודשת),
 15 אלא שרק חלק מהנשמה מסתלק בעת
 16 השינה, ולכן האדם חי. ובכל זאת
 17 השינה נחשבת כאחד חלקי ישישים
 18 ממיתה שאז בעת השינה כאשר רק
 19 אור מועט מהנשמה מאיר בגוף הוא
 20 התגברות החקמיות ביותר²¹,
 21 ובקומו משנתו והנשמה חוזרת
 22 להאיר בו נסתלק ממנו הפסולת
 23 היותר גסה. אבל עדין מעורב
 24 בו פסולת שיש להסיר ולהפריד
 25 אותה, וגם זו פסולת עד פדי כף
 26 שאפילו אינו יכול להזכיר
 27 בדבור את השמות הקדושים
 28 (עד שיטול ידיו כדי להסיר מהם את
 29 רוח הטומאה שנדבקה בו בלילה),
 30 ולכן אין ב"מודה אני" הזכרת שם
 31 שמים. ואחר-כך מתחיל
 32 להתברר יותר, ואומר ברכות
 33 השחר, שיש בהן שמונה-
 34 עשרה ברכות פנגד שמונה-
 35 עשרה ברכות שבתפלת
 36 שמונה-עשרה²², שהיא

בלבד, "הודו" מלשון הודאה, כמו במחלוקת בהלכה בין שני חכמים שאחד
 מהם מחליט להודות לדברי חברו ולהסכים אתו והינינו שמה שמקיים
 רצון הקב"ה בפועל, ולמעשה הוא עובד את ה' אין זה באופן
 שמביין זאת בהבנה והשגה, ולא באופן שיש לו הרגש
 בזה, כאשר האדם מגיע להבנה
 והשגה באלוקות או לרגש הלב לענייני
 אלוקות, הרי זה מורה על הודוהת
 פנימית עמוקה. ואילו עבודת ה' בדרך
 "הודאה" פירושה שהאדם לא הגיע
 להבנה והשגה ולרגש בענייני אלוקות,
 והוא עובד את ה' ללא הודוהת פנימית
 כי-אם באופן של הודאה
 בלבד, שמודה שהצדק הוא
 עם ה', ולכן למעשה הוא חי
 ומתנהג על-פי רצון ה' אבל אף-
 על-פי-כן למרות שמצד אחד
 העובד את ה' בדרך הודאה נמצא
 במצב נחות, בכל זאת הרי הוא
 במעמד ומצב של הודאה
 להו', ושני לאמירת שמות
 הקדושים כו' זה מצב נעלה
 בהרבה לעומת המצב בו היה מיד
 שהתעורר כאשר עדיין היה קרוב
 למצב של שינה, ואפילו לא הגיע
 לאמירת "הודו לה" כי עדיין לא היה
 יכול לומר את שמותיו הקדושים של
 הקדוש-ברוך-הוא.

ואחר-כך בהמשך התפילה
 מתעלה האדם עוד יותר, שלא
 להסתפק בהודאה ד"הודו
 להו'" בלבד, שהוה מצב בו ייתכן
 שהאדם נשאר בחומריותו, ורק לגבי
 קיום תורה ומצוות בפועל מודה
 שהצדק עם ה' וצריך לעשות את רצונו,
 והשלב הבא ב"בירור" וזיכון האישי
 הוא לא להסתפק בכך אלא גם
 להתעסק בברור הפסולת, להסיר את הגסות והחמירות של
 הגוף ונפש הבהמית, ולהפוך אפילו אותם לזכים ומעודנים יותר
 שזהו על-ידי עבודת האדם הנפשית והרוחנית בהמשך התפילה, באמירת
 'פסוקי דזמרה', שענינם הוא לומר עריצים²³, לפי פשוטו
 הכתוב אומר שה' יכניע את גאותם של הורים ויכריע ויכניע (לשון זמירה
 וחייתוך) את העריצים החזקים, ולפי הפירוש הפנימי יש כאן רמז לתוכן

1 והאדם מסיר מעצמו את החומריות הגסה ביותר שזוהי התחלת עבודת
 2 האדם בקומו משנתו באמירת "מודה אני לפניך מלך חי
 3 וקיים שהחזרת בי נשמתתי", שנעשה רק הענין ד"החזרת
 4 בי נשמתתי", אבל הנשמה היא רק "באפו"¹⁹, כלומר, הנשמה
 5 אכן חורה אליו ולכן הוא התעורר
 6 משנתו, אבל בשלב הראשוני הזה
 7 הנשמה היא רק באפו ועדיין איננה
 8 מאירה בכל כוחות הנפש ובכל חלקי
 9 הגוף והינינו שזהו רק מה
 10 שיצא מהמעמד ומצב של
 11 שנה שהיא אחד מששים
 12 במיתה²⁰, כדברי חכמינו ז"ל
 13 שבזמן השינה הנשמה מסתלקת מהגוף
 14 ועולה למעלה (לקבל חיות מחודשת),
 15 אלא שרק חלק מהנשמה מסתלק בעת
 16 השינה, ולכן האדם חי. ובכל זאת
 17 השינה נחשבת כאחד חלקי ישישים
 18 ממיתה שאז בעת השינה כאשר רק
 19 אור מועט מהנשמה מאיר בגוף הוא
 20 התגברות החקמיות ביותר²¹,
 21 ובקומו משנתו והנשמה חוזרת
 22 להאיר בו נסתלק ממנו הפסולת
 23 היותר גסה. אבל עדין מעורב
 24 בו פסולת שיש להסיר ולהפריד
 25 אותה, וגם זו פסולת עד פסולת עד פדי כף
 26 שאפילו אינו יכול להזכיר
 27 בדבור את השמות הקדושים
 28 (עד שיטול ידיו כדי להסיר מהם את
 29 רוח הטומאה שנדבקה בו בלילה),
 30 ולכן אין ב"מודה אני" הזכרת שם
 31 שמים. ואחר-כך מתחיל
 32 להתברר יותר, ואומר ברכות
 33 השחר, שיש בהן שמונה-
 34 עשרה ברכות פנגד שמונה-
 35 עשרה ברכות שבתפלת
 36 שמונה-עשרה²², שהיא

התפילה החשובה ביותר, וזו הוכחה גם לחשיבות ברכות השחר, וכך הולך
 ומתקדם מדרגה לדרגה ב'עבודת הבירורים' הפרטית שלו ועד שמזכך ומעדין
 את עצמו במידה כזו שיקול להגיע כבר לדרגה ד"הודו להו'",
 והולך ומפרט שהדרגה שבה נמצא האדם באמירת "הודו" אכן עדיין איננה
 דרגה נעלית מאד, ובכל זאת מדובר בעלייה והתקדמות לגבי הרגע שבו נייער
 משנתו והינינו שהן אמת שנמצא במעמד ומצב של הודאה

(19) ישע"י ב, כב. ברכות יד, א. וראה לקו"ת פינחס עט, ד. אוה"ת בראשית (כרך ו) תתרכ, א ואילך. וראה גם המשך תער"ב שם ע' תתד. (20) ברכות נז, ב. (21) ראה גם המשך תער"ב שם ס"ע תשלז. (22) אוה"ת בלק ע' א"ב. שער הכולל פ"א סי"א. (23) ע"פ ישע"י כה, ה. ראה לקו"ת בחוקותי מז, ד.